

ВІДОБРАЖЕННЯ В БУХГАЛТЕРСЬКОМУ ОБЛІКУ ОПЕРАЦІЙ З ЛІКВІДАЦІЇ ПІДПРИЄМСТВА ПРИ ВИЗНАННІ ПІДПРИЄМСТВА БАНКРУТОМ

*Слободяник А.М., к.е.н., Національний університет
біоресурсів і природокористування України,
Абуселідзе Г.Н., д.е.н., професор,
Батумський державний університет
ім. Шота Руставелі, (Грузія)*

Кризова ситуація, для подолання якої не було вжито відповідних заходів, може призвести до значного розбалансування економічного організму підприємства, неможливості фінансового забезпечення своєї діяльності, що розглядається як банкрутство підприємства. Головна та функціональні цілі розвитку підприємства зумовлюють формування необхідних структуроутворюючих елементів і загальної схеми організації економічної безпеки.

Розглядаючи сутність банкрутства, як економічного явища можна застосувати наступне визначення: банкрутство – це наслідок глибокої фінансової кризи, системи заходів по управлінню, яка не призвела до позитивних результатів. Під фінансовою кризою слід розуміти розбалансування діяльності підприємства та обмежені можливості його впливу на фінансові відносини. Кризова ситуація, для подолання якої не було вжито відповідних заходів, може призвести до значного розбалансування економічного організму підприємства, неможливості фінансового забезпечення своєї діяльності, що розглядається як банкрутство підприємства.

Розглянувши основні причини виникнення ситуації банкрутства на підприємстві треба зазначити що всі ці кризові фактори діють в комплексі, що ускладнює можливість їх усунення та усунення наслідків їх дії. Що стосується підстав для ліквідації юридичної особи, то такими можуть бути, зокрема: закінчення строку, на який було створено юридичну особу, або після досягнення мети, поставленої при її створенні; у зв'язку з визнанням судом недійсною державної реєстрації юридичної особи через допущені при її створенні порушення, які не можна

усунути, а також в інших випадках, передбачених установчими документами; інші підстави, передбачені законодавчими актами України.

Ліквідація юридичних осіб здійснюється без переходу прав і обов'язків підприємства, що ліквідується, до інших осіб, тобто без правонаступництва. При ліквідації підприємства його права й обов'язки припиняються. Відтак, юридична особа може бути ліквідованою як у добровільному, так і примусовому порядку.

Отже, для прикладу, підприємство заборгувало:

- генпідряднику – 699,0 тис. грн;

- банку – 1440,0 тис. грн (у т. ч. кредиту – 1000,0 тис. грн та відсотків за кредит – 660,0 тис. грн).

З коштів, що залишилися від реалізації майна, перераховуємо:

- банку – $1692,8 : 2139,0 \times 1440,0 = 1139,6$ тис. грн;

- генпідряднику – решту 553,2 тис. грн.

27.06.2019 р. надійшли кошти від дебітора (4,4 тис. грн), якими ліквідатор розрахувався з архіваріусом, нотаріусом, заплатив за знищення печатки, закриття банківського рахунка та інші витрати, пов'язані з припиненням діяльності підприємства.

У табл. 1 показано фрагмент прикладів бухгалтерських проведення при ліквідації підприємства внаслідок банкрутства. Після здійснення операцій до ліквідаційного балансу ввійдуть такі дані (табл. 2.). Як видно з нашого прикладу, в результаті продажу майна підприємства стаття пасиву «Власний капітал» має нульове значення, як, зрештою, і актив балансу.

Отже, обов'язок складання ліквідаційного балансу покладений на ліквідаційну комісію. Порядок складання ліквідаційного балансу повинен відповідати вимогам чинного законодавства. На дату прийняття рішення про ліквідацію підприємстві необхідно провести інвентаризацію запасів, основних засобів та зобов'язань підприємства.

Після продажу майна підприємства провести всі проведення у бухгалтерському обліку з урахувань вимог П(С)БО 15 «Дохід» та П(С)БО 16 «Витрати». Порядок складання балансу повинен відповідати вимогам НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»

Таблиця 1

Відображення в обліку ліквідації підприємства внаслідок банкрутства

Дата	Назва господарської операції	Бухгалтерський облік		Сума, тис. грн	Податковий облік	
		Д-т	К-т		ВД	ВВ
27.06 2019	Списуємо за браком коштів непогашену кредиторську заборгованість (визнаємо її доходом), в т. ч.: - генпідряднику: 699,0 – 553,2 - заборгованість за відсотками: 440,00 – 348,2 - заборгованість за позикою: 1000,0 – 791,4	631 684 50	793 793 793 793	446,2 145,8 91,8 208,6	446,2	-
27.06 2019	Витрати ліквідкомісії списуються на зменшення доходів	793	92	228,1	-	-
27.06 2019	Списуємо собівартість реалізації необоротних активів, в т.ч.: складів незавершеного будівництва	793	97 972 977	3579,2, 124,6 3454,6	-	-
27.06 2019	Фінансовий результат II кварталу (збиток)	442	793	1261,1	-	-

Таблиця 2

Дані ліквідаційного балансу підприємства

Статті	Рахунок	Дебет	Кредит
Статутний капітал	40	-	200,7
Додатковий капітал	42	-	1933,6
Непокриті збитки	442	2134,3	-
РАЗОМ		2134,3	2134,3